

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Naročnina znaša celoletno 25 Din, polletno 12 Din 50 para, četrtletno 6 Din, mesečno 3 Din. — Posamezna številka stane ----- 1 Din 50 para. -----

ŽELEZNIČAR

Glasilo Saveza železničara Jugoslavije.

Upravništvo in uredništvo v Ljudskem domu, Maribor, Ruška cesta 7. — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije ----- poštne proste. -----

Št. 4.

Maribor, dne 15. februarja 1923.

Leto XV.

Delovni narod, to so tvoji ugonobitelji

Komaj dober mesec dni nas še loči do dneva volitev, do dneva, ko bo ljudstvo poklicano na volišča, da po svoji svobodni volji izreče svojo sodbo o dosedanem in bodočem delu parlamenta in vlade.

Ali si je slovensko ljudstvo dovolj svesto o pomenu teh volitev?

O špekulantih, kapitalistih, o ljudskih pijavkah, o maloštevilnih trabantih meščanskih strank vemo, da bodo napeli vse svoje moči, da ne pride 18. marca ljudska sodba do veljave, skušali bodo zavajati narod na kriva pota, prepričati ga, da mora tudi topot glasovati za gosposke stranke. Ker vsi ti ničvredni ljudje imajo velik interes, da ostane vse pri starem. Dokler smejo ljudstvo svobodno odirati, dokler smejo delati draginjno, uničevati s svojimi špekulacijami naš denar, jemati delavcem in kmetom zaslužek, dotlej imajo raj na zemlji, dotlej morejo oni živeti veseli in zadovoljni, medtem ko revni narod propada in umira.

Zato si želijo vse te ljudske pijavke, da bi 18. marca zopet zmagale stranke gosposke: to so v prvi vrsti klerikalci in samostojneži radikalci in demokraci in druga taka golazen.

Ali pa bodo naši delavci in kmetje res tako neumni, da se bodo pustili še enkrat ogoljufati za svoje pravice?

Ne! To se ne bo več zgodilo!

Revni narod pozna svoje sovražnike, revni narod ve, da on spada v socialistično stranko, v stranko združenih delavcev in kmetov, ki se bore za svoje pravice. Revni slovenski narod bo zato 18. marca glasoval za socialistično kandidatno listo.

Klerikalni in samostojni trabanti bodo pripovedovali neukim ljudem, da ne smejo poslušati in slediti socialistom. Že vedo zakaj. Če pojde narod z nami bo njihovega srečnega in veselega gosposkega življenja kmalu konec.

Vprašamo gospode klerikalce in samostojneže in radikalce: Kdo je doslej delil kruh narodu: ali smo ga mi socialisti, ki smo bili v opoziciji in delali proti, ali pa vi, ki ste sedeli v vladi?

Vi klerikalci ste sedeli dve leti v vladi; kaj ste takrat storili dobrega za ljudstvo? Izžemali ste ga kakor vse druge gosposke stranke, goljufali ste ga; bili ste polni lepih besed a še bolj polni grdih dejanj. Draginjno ste začeli vi delati že leta 1919.

pravke ste začeli vi prvi zviševati; zdaj pa pravite, da ste proti draginji, da ste proti davkom. Komedijanti!

Vi klerikalci ste začeli obenem prvi preganjati delavce, ki so zahtevali več kruha in več pravic. Vi ste začeli že leta 1919 preganjati in pobijati. Pod vašo ljubljansko vlado ste streljali na štrajkajoče železničarje, ste oškropili ljubljanske ulice z obilo plemenite ljudske krvi. Vi ste prvi uvedli reakcijo, zdaj pa pravite, da ste za svobodo, za demokracijo, za delavske in kmečke pravice. Kdo naj verjame? Komedijanti ste!

Kaj pa samostojneži? To so enake pijavke in enaki lažnjivci, kakor klerikalci: Dve leti je njihov minister sedel v vladi, kaj je pa napravil za revne kmete, za bajtarje, za male posestnike, za poljske delavce, za viničarje? Nič! Skrbel je samo, da so dobili veliki in bogati žganjekuharji koncesije za brezplačno kuhanje smradljivega žganja, da so dobili veliki posestniki izvozniška dovoljenja, da so skupno z velikimi bankami izvažali naše svinje v tujino in delali pri tem ogromne profite. Revni kmet je pa moral prodajati še ono malo živine, kar je ostalo, ker ni gospod samostojni minister za poljedelstvo poskrbel cenejšo krmo. Mali kmet je moral prodajati svojo živino za slab denar, da je mogel plačati davke in živeti.

In za take ljudi naj bi slovenski delavci in kmetje še enkrat glasovali?

Ne bodo več glasovali ne za klerikalce, ne za samostojneže, ne za radikalce, ki so največ zakrivali, tudi ne bodo glasovali za kako lažljivo Novačanovo republiko, ki jo svet ne bo nikoli videl, ker je bo konec tisti hip, ko postane Novačan poslanec.

Vse te stranke blatijo socialiste, ker razkrivamo njihove grehe in zločine, ker tirjamo drugačno politiko. Naj nas le blatijo, mi pojdemo po naši poti naprej; edino po tej poti bo prišel narod v boljše razmere, ker naša pot vodi do zmage združenih delavcev in kmetov v parlamentu in v vladi.

Delavci in kmetje! Obrnite hrbet gosposkim strankam, delajte in glasujte proti klerikalcem in vsem drugim takim zavajalcem in sleparjem ljudstva, agitirajte za socializem, glasujte 18. marca vsi za kandidatne liste socialistične stranke!

Od vaše svobodne volje bo 18. marca odvisna vaša boljša bodočnost! Storite, kar smo vam rekli!

Vojno vojni.

Akcija strokovne Internacionale v Amsterdamu.

Minula velika svetovna vojna je zapustila veliko upoštevanje na vseh straneh. Ogromna revščina ki vlada danes, je posledica vojne. Število žrtev svetovne vojne — mrtvih — znaša okoli 10 milijonov. Ugotovljeno je, da je vojna napravila invalidov:

V Franciji	1,500.000 ljudi
„ Nemčiji	1,400.000 „
„ Angliji	1,700.000 „
„ Italiji	570.000 „
Na Poljskem	320.000 „
V Ameriki	245.000 „
„ Avstriji	164.000 „
„ Jugoslaviji	150.000 „
„ Kanadi	88.000 „
„ Romuniji	84.000 „
„ Belgiji	40.000 „
„ Rusiji okoli	2,000.000 „
Skupno	8,157.000 ljudi

Vse grozote zadnje vojne, vse izkušnje po vojni niso buržuaziji dovolj, da bi nehala z vojno politiko. V najnovejšem času so se vojskovale Grčija in Turčija, a za njihovim hrbtom so ostale Francija in Anglija. Buržuani diplomati se stalno sestajajo na »mirovnih« konferencah, ko se pa razhajajo, pa nastajajo vojne. Države celega sveta danes, v času, ko se nahaja delovno ljudstvo v največji bedi, trošijo za militarizem razmeroma več kot so trošile kdaj prej.

Pri tem pa si izmišljajo najrazličnejša nova sredstva za ubijanje ljudi. Danes so že izumili motorne topove na čolnih, ki morejo s strašansko brzino plavati na vodi in takoj voziti zopet po suhem. Nadaljne iznajdbe so strupeni plini, ki so v stanu ne le v trenutku uničiti vsa živa bitja, marveč celo prirodo. Pripravljajo se najstrašnejše in nepojmljive grozote.

V trenutku teh priprav za nove vojne in nova klanja, ki jih pripravlja buržuazija vseh držav delovnemu ljudstvu, je v teku akcija amsterdamske sindikalne internacionale proti vojni. Buržuazija ne more svet obvarovati vojn, marveč ga nujno zapleta v nove vse večje in strašnejše, za to pa mora vzeti usodo vseh narodov proletarijat v svoje roke in organizirati borbo proti vojni.

Za to se je v decembru 1922 vršil v Haagu mirovni kongres, ki so se ga udeležile vse svetovne delavske organizacije in pacifistična društva. Ta kongres je bil ogromna protivojna manifestacija delavskega razreda celega sveta. Kongres je bil enodušen izraz potrebe napovedi: vojno vojni. Toda najvažnejše in obenem najtežje vprašanje je bilo: Kaj naj se stori, ko izbruhne vojna. Večina kongresa je zavzela stališče, da je tedaj treba proglasiti splošno stavko in mednarodni bojkot. Poleg teh splošnih vprašanj, se je kongres bavil tudi z aktual-

nimi mednarodnimi zapletljaji, ki pretijo dovesti zopet do vojne.

Glavna odločba ima sledečo vsebino: »Vojna je največja nesreča za človeštvo, zlasti za proletarijat. V vojni je delavstvo vedno premagano, kapitalizem vedno zmagovalec. V vojni proletarijat ne ubija in ne oslablja imperializma ali kapitalizma katerekoli države, marveč ubija in oslablja samega sebe. Vsak poraz in oslabljenje proletarijata ene države je vedno poraz in oslabljenje internacionalnega proletarijata in zmaga in okrepitev internacionalnega kapitalizma. Ne v medsebojnem premaganju na bojiščih, marveč v medsebojni zvezi, z mednarodno organizirano borbo proti vladajočemu razredu, more delavski razred popraviti svoj položaj in obvarovati mir. Vsled tega ima delavski razred vseh držav dolžnost, da z vsemi sredstvi vodi boj proti vojni in njenim vzrokom in povodom, posredno in neposredno, v parlamentu in izven parlamenta. V tem cilju je treba, da se v strokovnih organizacijah preprečijo razkoli, da se manjšine podvržejo večini nam ter priključijo svojim centralam, da se upostavi edinstvo delavskega razreda. Poleg tega je treba voditi neumorno in odločno propagando za mednarodni mir in proti militarizmu in imperialističnim silam z dvojnimi cilji; pobijati vojno, razpoloženje in navdušenje težiti po materijalnem razroževanju, odstranjevanju vojne nevarnosti in voditi borbo proti vsem faktorjem, ki vojno omogočujejo.

Za oživitvorenje teh ciljev mora delavski pokret organizirati borbo za mir, v bodočnosti onemogočavati vse vojne z vsemi sredstvi, ki delavskemu pokretu stoje na razpolago in fiktivni izbruh vojne s proglasom generalnega štrajka onemogočiti. Z govornimi in pisanimi besedami mora delavski pokret po možnosti skupno z organizacijami, ki stoje izven delavskega pokreta, voditi propagando za pomirjenje naroda in proti vsem, kar postoječa nasprotja vzdržuje oziroma vstvarja in krepi. Posebno paznjo je treba posvetiti odgoji mladine v antimilitarističnem duhu in vplivu na vsesplošni odgojni sistem. Velike važnosti je najstrožja kontrola tiska od strani delavcev. Delavci morajo tisku vedno posvečati največjo paznjo, da skrbe za stvarjanje novih organov v vseh državah in da postavljajo vezi med njimi. Enake, ako ne še večje važnosti je propaganda in akcija proti vojnim nevarnostim in potreba organizacije za onemogočavanje vojne.

Za dosego tega cilja se delavski pokret ne sme zadovoljiti samo s kontrolo proizvodnje in transportov vojnega materiala, marveč mora z zavestno in živalno borbo in z izobraževalnim delom med delavci delati na to, da v bližnji bodočnosti proizvodnja in transport vojnega materiala onemogoči. Strokovne organizacije morajo delati proti vsaki vojni nevarnosti in da za vse zainteresirane države zahtevajo intervencijo mednarodnega razsodišča. V tem smislu nosi strokovna internacionala odgovornost, da v duhu odločbe kongresa v Rimu, odloči in sprovede generalni štrajk in mednarodni bojkot. Delavski razred mora delati nato, da se ustvari prava in resnična družba narodov, ki bi v njo delavstvo moglo imeti zaupanje in ki bi njene odločbe bile merodajne za vse spore med državami. Propagando za mir je treba voditi vzajemno z vsemi onimi elementi, ki so pripravljene voditi borbo na podlagi rimske resolucije. Priprave vsake končne akcije leže v rokah odbora, izvoljenega na rimskem sindikalnem kongresu, katerega predstavljajo zastopniki sindikalne (strokovne) Internacionale in mednarodnih strokovnih tajništva transportnih delavcev, rudarjev in kovinarjev. Vodstvo vsake končne akcije leži v rokah uprave strokovne Internacionale.

Svetovni mir ne more biti zagotovljen, dokler sedanji kapitalistični način proizvodnje, ki sloni na individualni težnji za dobičkom, ne bo zamenjan z načinom proizvodnje, ki se bo vršil po potrebah in interesih celokupnosti.

Če tudi v vprašanju mednarodnega generalnega štrajka in družbe narodov niso mnenja bila popol-

noma enaka, je ta odločba bila sprejeta z vsemi glasovi proti glasom ruskih boljševikov. Njih stališče je popolnoma razumljivo, ko se zna, da so oni danes največji militaristi na svetu in da se samo s pomočjo bajonetov vzdržujejo na vladi. Rezultat haškega mirovnega kongresa pomeni v vsakem pogledu velik napredek v pravcu pravilnega pojmovanja v de-

lavskem pokretu in ako vsa vprašanja še niso našla svoje končne rešitve in vsi duhovi še niso popolnoma dozoreli. Borba proti vojni zavzema konkretne oblike, ker se je proletarijat prepričal, da razen vojne ni večje nesreče ter večjega zla na svetu.

Živela borba proti vojni! Vojno vojni!

Novi minister radikalec — stari režim!

Prišel je prevrat, med železniškim osebjem veselje. Lačni in izstradani za časa vojne so pričakovali vsega boljšega in to hitro, takoj. Pride prvi minister saobračaja: Velizar Vulović. Potuje po celi državi. Sprejema deputacije. Obljubljuje »unifikacijo«. Spodbuja na vztrajanje: »Država je mlada; bo vse dobro in za vse, treba samo počakati.« Ministroval je gotovo dobo in odšel je, ne da bi osebje žalovalo za njim. Prvi, ki se je izneveril svojim obljubam. Za njim so se vrstili ministri. Milorad Drašković, Anton Korošec, Joca Jovanović, Velizar Janković, Nikola Uzunović, Andra Stanić. V tem menjanju so pretekla štiri leta. Še vedno ni unifikacije o kateri so, začevši od Vulovića govorili in še govore vsi, ministri; še vedno ni pragmatike, še vedno ni službene obleke; še vedno nišoregularne plače; še vedno ni urejen znosljiv delovni čas; še vedno itd. . . . ostaja vse pri starem in še slabše od starega, ker se od dne do dne razmere slabšajo. Prišel je zopet Velizar Janković. Stanić je alarmiral javnost s svojim obnovnim programom, z zahtevo po večjih kreditih, z razgovori o trasiranju novih prog. Gospodin Stanić je tudi pred enim letom, povodom razgovora z odposlanci delavskih, industrijskih ter trgovsko-obrtnih zborov, priznal, da je položaj železniškega osebja — zlasti delavskega rdjav (slab), da bo treba ne le novih vagonov, strojev, pragov, in organizacijo s premogom, marveč tudi plače osebja urediti. To je bil Stanićev velikopotezni program, za ureditev prometa. Na vprašanje, do kdaj misli g. minister, da se bo mogel promet urediti, je odgovoril g. Stanić: »do avgusta.« Če je pristavil g. minister tudi do katerega avgusta, tega se sedaj ne spominjamo, pač pa smo mislili na avgust leta 1922 in menda je mislil tudi g. minister na leto 1922! Toda, g. Janković je Stanića prekosil. Dal je po beogradskem časopisu opisati program in nadkrilil vse svoje prednike. Bum, . . . bum . . . bum . . . nov minister nov program! Toda stari užaljeni njegov strankarski tovariš izvaja Jankovićevo reklamo na pravo mero: na ničlo. In med Stanićem ter Jakovićem se je razpredel ljubeznjiv razgovor potom javnosti, v katerem govori skozi rožce eden drugemu, da so oni in njih programi votli. Stanje prometa je dokument v rokah enega in drugega!

Kaj g. Janković obljubljuje? Pustimo na stran njegovo barnumsko reklamo in pogledimo njegov program z ozirom na osebje. Že pri svojem nastopu se mu priporoča z okrožnico, s proglasom, ki je podoben bolj povelju kakšnega generala. In ko prečitata ta proglas, vidite ministra v pozi generala s sabljo v roki, kako je pripravljen odsekati glave vsem onim, ki so manjši od njega. A to je celokup-

no železniško osebje. Gosp. Jankovića partner g. Stanić, ki ni sebi s svojo personalno politiko postavil spomenika v srcih železniškega osebja, pravi o g. Jankoviću, da »v svojem programu obrača pažnjo na železniško osebje kot na **zadnji element za funkcioniranje železnic.**« To so naglašene lastne besede novega ministra samega. In kadar te padejo v oči samemu konzervativcu, kakor se je v praksi pokazal g. Andra Stanić, tedaj je to v resnici žalosten fakt, da v tej nesrečni državi prihajajo na ministrske stolice reakcionarji od največjih reakcionarjev, antisocialci od največjih antisocialcev. Davno so že stari rimski časi za nami, ko je lopata bila več vredna kot roka, ki je ž njo delala. Tisoče let je že od takrat minilo. To se danes po naprednem svetu čita kot zgodovina zato, da bi se današnje generacije zgražale na tiranijo tistih časov.

A pri nas prihajajo kot ministri ljudje, ki živijo v mentaliteti starih že davno preživelih časov. Pred celim kulturnim človeštvom se sramujejo neumnosti naših ministrov. Sramujemo se jih in jih obžalujemo, ker se sami ne zavedajo tega — sramu: pametni ljudje smatrajo delavno silo za podlago celokupnega družabnega blagostanja — jugoslovanski **prometni minister in radikalni politik-ekonom**, jo smatra za zadnjo. **V tem progiasu na osebje se je g. Janković, radikalec, že priporočil s preganjajući, globami in premeščanji.** In z ničemur drugim. Osebje mu je za te ljubeznjivosti zelo hvaležno. Pa nič novega in nikomur ne bo radi tega srce v hlače padlo, ker je osebje o vsem tem utrjeno — in se ga nič več ne prime. G. Janković se lahko čuti srečnega, da se je naše ljudstvo že tako utrdilo potom stalnih izkušenj, da mu niti on kot krut tiran, ne bo mogel več škodovati, kot so mu že škodovali njegovi predniki. To z ozirom na njegov žandarski kurz. Kar se pa socialno-političnega tiče, naj novi minister ve: da je osebje sito tiranije in brezpravnosti in da potrebuje: obleke, obutve in človeka vrednih odmorov, stanovanj in človeških plač, da zamore shajati s svojimi družinami. To oni zahtevajo tudi od te volilne vlade in od tega volilnega ministra. Te svoje zahteve, formulirane in podkrepnjene, so železničarji potom svojega Saveza že tolikokrat predložili in to predlagajo tudi novemu ministru s pripombo? **da je osebje ne zadnje marveč prvi element v funkcioniranju železnic.** Novemu ministru, ki je sicer doktor, ki je pa zelo slabo absolviral ekonomske nauke, bi moralo osebje dajati lek cije iz tega predmeta. Tudi za ministre kot za vse druge smrtnike, ki nočejo sporazuma marveč se opirajo na silo — velja: Svaka sila do vremena!

To je slika radikalcev!

Kje je pravilnik za ureditev delovnega časa in zaupniškega sistema?

(Potom zagrebske in beogradske Delavske zbornice.)

Gospod minister!

V juniju 1922 je bil objavljen in je stopil v veljavo »Zakon o zaštiti delavcev«, šest mescev po tem bi imeli biti izdelani pravilniki, po katerih bi se imel izvajati. En del teh pravilnikov je bil predložen sklicani anketi pri ministrstvu za soc. politiko 15. januarja 1923. Toda na doležen zakonskim rokom — se med njimi ni nobeden nanašal na izvajanje zakona o zaštiti delavcev tudi za delavce in nameščence v državnih podjetjih, a pravilnik za prometna podjetja, brez ozira ali so državna ali pri vatna, ni bil predložen, tedaj za železnice, pošte, brodarstvo in pomorstvo — sploh nobenega pravilnika.

Podpisani Savez ima čast gospod minister, opozoriti Vas na to okolnost; tembolj, ker zakon jasno določa, da se zakonska zaštita razteza na delavce in nameščence v državnih kot privatnih podjetjih in ker je zaštita dejansko danes za nje mnogo bolj nujna, ker je njihov socialni, materijalni in moralni položaj slabši od onega delavcev in nameščencev v privatnih podjetjih. Ponoyno moramo tudi to naglašati, da v našem prometu vladajo strašne razmere, naravnost neznosne, ker osebje, ki bi

imelo dnevno delati po osem, dela po deset in celo 16 ur in mesečno namesto 208, po 400 in več ur. Takšno stanje ni od včeraj marveč je to zlo postalo že normalnost, ki postaja od narodnega osvobođenja stalno slabše in ki pomeni popolno osvobođenja vsega. Vse pokrajinske naredbe za vlade Narodnih svetov o delovnem času, po tem uredba o delovnem času kakor tudi sam zakon o zaštiti delavcev, niso mogle onemogočiti tega žalostnega stanja, pa če bi tudi morale. S tem je ogromen del delavcev in nameščencev, katerim je zakonska zaštita najbolj potrebna, ostal ves ta čas brez nje, kakor pastorka.

Zakon o zaštiti delavcev res pravi, da bo delovni čas, za osebje prometnih ustanov predpisal prometni minister v duhu zakona in v sporazumu z ministrom socialne politike. Toda kakšen rok je za to dan? Kakor zakon za vse ostale panoge konkretno pravi »šest mescev po tem, ko stopi v veljavo«, smatramo, da to velja tudi za prometne ustanove in državna podjetja v obče, kot za vsa ostala. Čemu zakon, če se ga noče izvajati? In: kako naj ima zakon moralno zaslombo, če ga v prvi vsu ne izvaja država sama kot delodajalec, ki daje vzgled drugim? Ako naj pomeni socialna politika zaščito delovne sile, da obvaruje ljudstvu zdravje — če pa

to ni, tedaj nima pravice, da se tako nazivlje — tedaj je enostavno treba nuditi zaščito, kakor tudi sam zakon predpisuje, kot ostalim, tako tudi prometnemu osebju, kakor tudi osebju, ki je v službi države kot delodajalca vobče.

Obenem, ko Vas opozarjamo na prometno osebje, si dovoljujemo, Vas gospod minister prositi za skrb, da bi — poleg ostalih pravilnikov za izvajanje zakona — prišli sočasno v pretres tudi pravilniki za izvajanje zakona pri državnih prometnih ustanovah in da bi tudi temu osebju bilo končno mogoče uživati blagor zakonske zaštite, da bi tako občutilo, da ista v resnici postojata.

Z izrazom odličnega spoštovanja

Savez železničarjev Jugoslavije.

Predsednik:

Janez Plesnik.

Tajnik:

Bogdan Krekić.

V Zagrebu, 21. januarja 1923.

Podružnični shodi.

Po pravilniku:

§ 35. Vsaka podružnica je dolžna letno in sicer v teku prvih treh mescev sklicati občni zbor, na katerem se mora izvoliti novi odbor. Na tem shodu se mora prinesiti poročilo o delovanju podružnice v minulem letu.

V novem letu smo, mesec januar je že minil, se da gre že februar h koncu, torej je treba glasom pravilnika sklicati še tekom tega mesca ali najkasneje v prihodnjem občne zboru in poročati o poslovanju v minulem letu.

O podružnicah predvideva pravilnik še sledeče:

§ 31. Podružnice so telesa potom katerih stoji centrala v zvezi s celokupnim članstvom dotičnega kraja. Podružnice sprovajajo sklepe centrale sprejete na podlagi pravil in sklepov občnega zbora (kongresa). Na lastno pest ne smejo podružnice ničesar podvzeti, kar ne bi soglašalo z delom centrale.)

§ 32. Posle vsake podružnice vodi odbor, ki je bil na občnem zboru z večino glasov prisotnih članov izvoljen. Podružnica z 20 člani voli odbor treh oseb; 50 članov pet oseb, 80 članov sedem oseb, nad 80 članov devet oseb.

§ 33. Pri sestavljanju odborov je treba po možnosti gledati na to, da bodo v odboru zastopane najmočnejše sekcije v kraju, vendar pa je gledati na to, da pridejo v odbor najsposobnejši sodrugi, brez ozira na kategorije.

§ 34. Ti odbori so dolžni člane potom shodov, konferenc, predavanj, redno obveščati o delovanju Saveza; zahtevati, da isti povedo svoje mnenje o vsem; voditi točne zapisnike o vseh sestankih in sejah in jih pošiljati centrali v Zagreb. Na ta način mora biti centrala obveščena o mnenju in razpoloženju vseh svojih članov.

V minulem letu je bilo delo našega Saveza zelo obilno. Akcije za povišanje plač, za vrnitev stanarine, za povišanje kilometrine, za urnino, proti predolgemu delovnemu času, za novo pragmatiko in proti skrpucalu, ki ga je izdelalo ministrstvo kot projekt za službeno pragmatiko proti teptanju starih pravic, za priznanje organizacije, proti akordnemu delu in delu za premije, proti uvedenju draginskih razredov, proti globam, proti davku na železničarske plače, proti odvzemanju rodbinskih doklad onim, ki imajo malenkostno posestvo pa plačajo pet dinarjev zemljarine itd. in delo za povzdig naše organizacije — vse to so stvari, s katerimi se je tekom leta naše časopisje pečalo, o katerih so naše podružnice bile sproti obveščene tudi potom posebnih okrožnic, s katerimi se jih je pozivalo, da povedo svoje mnenje in da nudijo centrali svoje sodelovanje. V koliko so podružnice soglašale z akcijami centrale, v koliko so one vplivale na njihovo izvedbo, v koliko so s svojim vplivom uspele, da vplivajo na splošne akcije celega pokreta, v koliko so uspele, da v svojo sredo privedo mase neorganiziranih sodrugov železničarjev — vse to bodo podružnice po svojih odborih poročale na svojih občnih zborih. Ravnotako bodo poročale o svojem finančnem stanju in poslovanju, ki je podvrženo kontroli občnega zbora. V časih, ki so tako težki kot današnji iz katerih se mora iskati nekak izhod, bo naloga naših podružnic, da iščejo po kateri bo treba iti ali da gredo po starih dosedanjih preiskanih stezih in pozivajoč vse železničarje, da se dvignejo iz mrtvila ter gredo k cilju. Še pred kongresom Saveza naj podružnice potom svojih shodov dajo smernice v velikih potezih saveznemu delovanju v tekočem letu, da izvolijo nove odbore

ali pa dajo starim nadaljno zaupanje, da te posle vodijo. O svojem delovanju naj obveste podružnice celo železničarsko javnost potom našega »Železničarja« in tako z delom enih doprineso življenja v druge ter kažejo pot k pravilnemu delovanju drugim podružnicam.

Izdajstvo nad proletarijatom.

Interese železničarjev in celega proletarijata je prodal za svoj mandat najreakcionarnejši buržujski velesrbski stranki — radikalcem — vsem železničarjem poznani frazer Joža Nahtigal — ki je bil brez dela zaposlen v delavnici južne železnice v Mariboru O človeku, ki je naši organizaciji toliko škodoval bomo še govorili, danes samo to: Nahtigal ni imel toliko časti, da bi odložil funkcije pri »Savezu«, ki jih je pod različnimi pretevezami in z demagogijo dobil, zlorabljač zaupanje proletarijata, ki ga je v dosego svojih ciljev podžigal neiskreno na boj proti buržuaziji. Buržujske stranke, ki so sovražnice proletarijata in njegovih razrednih organizacij, so z zakonom o zaščiti države hotele zadaviti proletarske razredne organizacije in vrgle zato tisoče nesrečnih delavcev v ječe. K taki stranki je šel tisti frazer Nahtigal, ki je hotel, da bi mu proletarijat preskrbel korito. Proletarijat pa mu ni dal zaupnice, da bi ga zastopal v parlamentu, ker je z denunciranjem pomagal preganjati in izganjati poštene domače železničarje iz države, da je prišel s frazersko krinko v ospredje delavskega gibanja. Železničarji, proletarci veselite se, da so razkrinkani izdajalci proletarijata, danes so že obsojeni!

Dnevne vesti in dopisi.

Našim čitateljem. Današnja številka »Železničarja« je vsled prestavljanja stavnih strojev zakasnila.

Odpoved službe delavskem osebju.

Štev. 683/I.

Vsem službenim edinicam.

Opazili smo, da posvečajo službene edinice premalo pozornosti pravočasni odpovedbi službe onim delavcem, ki izstopajo vsled boleznih iz službe.

Ker je pri zakasneli odpovedbi službe največkrat oškodovana uprava, ki mora plačevati v takih primerih delavcem prejemke, ko je bolezenski rok že potekel, Vam naročamo, da se držite pri tem sledečih pojasnil, odnosno navodil.

Službeno razmerje z delavskim osebjem morate vedno pravilno in pravočasno razrešiti.

1. Glede začasnih, pogodbenih delavcev se imate ravnati po odredbi Sl. L. št. 279/1922 in odpovejte z dnem obolenja. Kjer obstojajo pa posebne pogodbe, ravnajte se po pogodbi sami.

2. Za druge delavce velja sedem-, oziroma štirinajstdnevna odpoved v smislu členu 16 »Začasnega pravilnika za delavce«. Pri nestalnih delavcih upoštevajte sedemdnevni, pri stalnih delavcih pa štirinajstdnevni odpovedni rok.

a) Delavcem, ki ne služijo še nepretrgoma tri mesce, a še niso člani provizijskega zavoda in ne ga roka na zadnji dan bolezenskega roka.

b) Delavcem, ki služijo že nepretrgoma tri mesce, a še niso člani provizijskega zavoda in še nimajo 15 let aktivne nepretrgane službe, odpovejte na način, da pade zadnji dan odpovednega roka na zadnjo soboto, preden poteče bolezenski rok.

c) Delavcem, ki so člani provizijskega zavoda, in onim, ki sicer niso člani, a služijo nepretrgoma najmanj 15 let, odpovejte na ta način, da pade zadnji dan odpovednega roka na zadnjo soboto v mesecu, ki je pred onim mescem, v katerem poteče po pravilih bolniške blagajne bolezenski rok.

Te odpovedne termine morate striktno upoštevati, ker je pri neupoštevanju teh terminov v mnogih primerih oškodovana uprava, lahko pa tudi delavec. Če ne upoštevate teh terminov pri delavcih, ki so člani provizijskega zavoda in ki imajo že osem uračunljivih let članstva in radi tega na podlagi pravil že pravico do provizije pri odpovedbi od strani uprave, se lahko pripeti, da ostane dotični delavec skozi nekaj časa brez vsakih prejemkov.

N. pr.: Delavcu X., članu provizijskega zavoda od 1. januarja 1912, ki je obolel 15. avgusta 1922 in kateremu teče 26-tedenski bolezenski rok do vključno 12. februarja 1923, bi bili morali odpovedati službo 13. januarja 1923 in je v tem primeru zadnji dan odpovednega roka 27. januarij 1923. S tem dnem je stopil iz aktivne službe in mu pripada po tem dnevu do vključno 12. februarja 1923 samo

hranina. Ker je izstopil iz službe 27. januarja 1923, mu nakaže provizijski zavod provizijo s 1. sledečega mesca, t. j. s 1. februarjem 1923. V primeru, da se je odpoved po krivdi službene edinice zakasnila, in je bila odpovedana temu delavcu služba šele 19. januarja 1923, tako izstopi po poteku štirinajstdnevnega roka z 2. februarjem 1923, mu teče sicer hranarina (brez drugih prejemkov) do 12. februarja 1923, s katerim dnem mu poteče bolezenski rok, od tega dne do 1. marca 1923 bi pa ne prejemal ničesar, ker prejme provizijo šele s 1. marcem 1923, t. j. s 1. onega mesca, ki sledi dnevu odpovedi.

Pripomnimo pri tem, da ne obstoji nobeno določilo, ki bi upravi zabranjalo odpovedati bolniku službo pred potekom bolezenskega roka, ampak da upošteva bolezenski rok zgolj iz humanega stališča in se posluži lahko pravice, če je evidentna zloraba ali če je bolezen fingirana, odnosno verjetnost sumljiva.

Po izvršeni odpovedi (pred potekom odpovednega roka) predložite takoj zadevne prošnje za statutarično ali normsko provizijo (obrazec F št. 166, F št. 171), katerim prošnjam morajo biti priložene tudi podpisane odpovedne listine in spričevalo pristojnega železniškega zdravnika, da je dotični delavec nesposoben za službo.

Opozarjamo, da bomo vsak primer zakasnele odpovedi ali zakasnele prošnje za provizijo odpravili ali zakasnele prošnje za provizijo posebej obravnavali, ker hočemo čuvati tako upravo, kakor tudi prizadete delavce pred vsakim neupravičenim oškodovanjem.

V svrhu natančnejše evidence bolnikov, odnosno trajanja bolezni, naročamo da vpisujete v mezdne pole, oziroma mezdne knjižice v primeru bolezni vedno prvotni dan obolenja, tudi če bi datiral ta iz prejšnjih računskih dob (v mezdnih knjižicah kot opazka na koncu desne strani).

Naročamo, da se držite točno in vestno danih navodil.

Ljubljana, dne 22. januarja 1923.

Obratni ravnatelj:

Bračič s. r.

Pripustitev uslužbencev, ki se nahajajo več kot šest mesev v bolniškem staležu, k službovanju.

Okrožnica št. 29 in okrožnica št. 30.

Štev. 489/I.

Vsem službenim mestom.

Dogajajo se še vedno primeri, da se uslužbence, ki se nahajajo več kot šest mesev v staležu bolnikov, pripušča v službovanje brez našega izrecnega dovoljenja in brez ponovne zdravniške ugotovitve njih fizične sposobnosti. Tako postopanje je povsem nedopustno. Ako taki bolniki hočejo zopet nastopiti službo, je o tem semkaj poročati in predložiti istočasno tozadevni zdravniški izvid.

Pozivljamo vse gg. načelnike službenih edinic, da se točno ravnajo po teh navodilih, ker bomo v vsak bodoče zadevni nedostatek strogo obravnavali. Obenem razveljavljamo našo okrožnico št. 4586-I-19 z dne 20. septembra 1919.

Ljubljana, dne 16. januarja 1923.

Ravnatelj:

Ing. Šega s. r.

Podržavljenje južne železnice je, kakor smo že v zadnji številki »Železničarja« poročali, te dni na dnevnem redu. Določena gospoda se je že odpejla v Rim, kjer se bo odločilo o bodočnosti in usodi prometa na tej železnici, kakor tudi osebja samega. Naravno, da se o tem mnogo med osebjem govori. Eni se že tolažijo, češ, saj ne bo nič s podržavljenjem. To se pravi, zatiskati si oči pred onim, kar kdo ne bi rad videl. Zadnjič smo rekli, da bi dobra organizacija bila v stanu, da bi marsikatero zlo lahko preprečila. V Ljubljani se je v petek, 2. februarja izvolil akcijski odbor, ki naj zastopa interese celokupnega osebja. Toda mi smo skeptiki pri vsem tem, ker, kakor rečeno, pravi faktor za čuvanje pravic železničarskega osebja, je močna organizacija. Dokler pa te ne bo, bode gospoda delala navzlic eventualnim obljubam ali celo podpisom, ki dostikrat niti tako dolgo ne drže, da bi se črnilo posušilo. To smo videli in deloma sami okusili pri Italijanih, ki pa niso v gospodarsko-socialnem oziru slabši kot so naši kapitalisti. Tudi na bodoči parlament se še ni dobro mnogo zanašati, ker naj zmagala ena ali druga meščanska stranka ali klika, bo vse eno, za proletarijat. In najsi bo diktatura Pašić—Protičeva ali pa Pucelj—Radičeva, za železničarja je to vse eno. Saj nam je lahko Bolgarija za

vzгляд, kjer komandira, ali bolje rečeno, diktira takozvana zemljoradniška stranka, ki je Radičevi popolnoma enaka. Delavec se sme zanesti samo na svojo moč. Zato v organizacijo južni železničarji.

Ukinjenje doplačilnih nagrad pri vlakospremnem osebju. Do 1. decembra 1922 je dobivalo vlakospremno osebje (sprevodniki pri osebnih in brzovlakih 5 odstotkov od celokupne inkasirane svote od doplačil, ki jih napravijo potnikom v vlaku. Od tega je dobil vlakovodja četrti del. To naredbo je izdal še bivši MAV, a obnovljena je bila v »Službenem listu« št. 30 od leta 1920. Ta naredba je s 1. decembrom 1922 razveljavljena. Komercialna naredba od 30. novembra leta 1922, št. 203 se glasi: Za nagrade od nabranih doplačil po sprevednikih, ki se inkasirajo od potnikov, veljajo počenshi od 1. decembra t. l. sledeče odredbe: Za vsako izvršeno doplačilo, izvzemši slučaje, kjer se ne doplača ničesar (Saobračajna Uredba § 16 VII. 2), osebju, ki izvršuje doplačila izplača se 10 odstotkov celokupne svote. Od te nagrade pritiče spremniku 6 odstotkov in vlakovodji 4 odstotke. Vlakovodjem, ki so ob enem sprevedniki, vlakovnim revizorjem in vratarjem pritiče cela 10-odstotna nagrada. Nagrada od enega doplačila ne sme biti večja od 15 Din, brez ozira, kako je velika svota vozarine.

Kako se mora z doplačili postopati, to ve že vsak poedini sprevednik. Mi se hočemo pečati samo s stvarnim izplačilom nagrad. Sprevednik na progi Sisak—Vinkovci pri vlaku št. 5 napravi po 7 do 10.000 dinarjev doplačil; je tedaj tukaj on več blagajnik kot sprevednik, ki mora biti odgovoren za vse signale in varnost potnikov. Od te inkasirane svote od 7 do 10.000 dinarjev, ki jo je moral tudi po strehi vagonov pobirati, more komaj od 1000 Din dobiti 10 odstotkov, ker je večina potnikov doplačala po saobračajni uredbi § 16 VII 2, od katere svote sprevednik ne dobi ničesar, ker ona glasi: »Nobeno doplačilo se ne nagraja: a) od potnikov, ki v izhodni postaji ni dobil direktne vozovnice (vozne karte) a v prehodni postaji ni mogel dobiti karte za nadaljno vožnjo vsled prekratkega časa, če to takoj javi ne da je bil pozvan po sprevedniku. Čas se smatra kot prekratek, če je razdalja med dohodom prvega vlaka in odhodom vlaka, ki ima zvezo (priljučnega vlaka) krajši od 30 minut!« Takšnih potnikov je zelo veliko, ki potujejo iz Avstrije in iz Slovenije, kljub temu, da dobijo direktno karto za posamezne postaje, posebno za Beograd, pa si kupijo karto samo do Siska. To je dokaz, da ima 5 potnikov direktne karte, med tem imajo trije do štirje, ki potujejo iz ene in iste postaje, karte samo do Siska. Od takšnih potnikov bi se imelo doplačilo izvršiti za nadaljno potovanje po saobračajni ustanovi § 6 VII 1 b, in ne po saobračajni ustanovi § 16 VII 2, kot se to sedaj dela; za to bi dobro bilo, da bi se vlakospremno osebje obvestilo, katere postaje imajo direktne vozne karte, da se v slučaju doplačila more ravnati. Vlakovni revizorji bi brez izjeme morali dobiti 10 odstotkov vsake svote, ki jo inkasirajo, po tem, ko je sprevednik že vlak pregledal, ker bi se tak potnik itak hotel na škodo železnice dalje voziti, če ga revizor ne bi našel. Po vsem tem ta naredba izgleda na prvi pogled boljša, a v resnici je mnogo slabša, ker dokler so sprevedniki dobivali od celokupnega doplačila 5 odstotkov nagrade, dobivali bodo sedaj komaj 200 do 300 dinarjev. Tako namesto pričakovanega poviška dočaka to osebje, da se mu še to odvzame, kar je do sedaj imelo. A vsemu temu so si ljudje sami radi svoje neorganiziranosti krivi. Za to pozivljamo sodruge, da se čvrsto organizirajo v naš strokovni Savez Železničarjev, sekcija vlakospremnega osebja.

Vlakospremljevalec.

Vabilo na II. redni občni zbor »Nabavljalne zadruga« uslužbencev in upokojenecv drž. žel. za Slovenijo v Ljubljani, ki so bo vršil dne 25. februarja 1923 v gostilni »Pri Levu« (Gospov. cesta 16) v Ljubljani. **Dnevni red:** 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1922. 4. Sklepanje o uporabi čistega dobička (v smislu »Uredbe« z dne 5. decembra 1920. 5. Določitev svote v smislu § 28, točka 9 pravil. 6. Sprememba pravil. 7. Volitev 3 članov načelstva. 8. Volitev nadzorstva. 9. Slučajnosti. Dostop na občni zbor imajo le člani zadruga proti članski izkaznici ali pa nakupovalni knjižici. Pripomba: V slučaju nesklepčnosti ob določeni uri, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor, ne glede na število prisotnih z istim dnevnim redom.

Upravni odbor.

Popravek. Z ozirom na članek »Uradna organizacija« v »Železničarju« št. 2. z dne 15. januarja 1923 zahtevam na podlagi § 19 tisk. zak., da priobčite v tretji najkasneje pa v četrti številki »Železničarja« na istem mestu in pod istim naslovom sledeči popravek: 1. Ni res, da se železničarje v Novomestu pri izplačivanju terorizira in da se jim s silo odvzema članarina za Zvezo; res pa je, da plačujejo zvezni člani svojo članarino sami in prostovoljno. 2. Ni res, da sprevodnik Bukovec vse železničarje in celo samega blagajnika terorizira, ni res, da ima sprevodnik Bukovec za to vsakega 1. in 2. v mescu od direkcije Zagreb dopust; ni res, da je sprevodnik Bukovec kedaj komu rekel, naj se zaradi članarine pritoži na direkcijo, ker da je ona dovolila pobiranje članarine s silo; res je, da zavirač Bukovec pobira od Zveznih članov podružnice Novomesto članarino kot podružnični blagajnik; res je dalje, da pregleduje zavirač Bukovec po naročilu postaje knjižice o kilometrini, a ne 1. in 2. v mescu, temveč od 27. vsakega mesca do 4. sledečega mesca; res je končno, da direkcija glede članarine ni ničesar dovolila in ničesar prepovedala, ker to ni njena stvar. — Novomesto, dne 28. januarja 1923. — Bukovec Franc. — Besedo pa ima naš dopisnik.

Stellungnahme der Lokomotivführer in Maribor zum Lokomotivführerverein.

In Ljubljana wurde vor einiger Zeit ein Lokomotivführerverein gegründet, da die Lokomotivführer angeblich in der Gewerkschaftsorganisation nicht genügend Berücksichtigung fanden. Uebersehen wurde dabei nur, dass man sich zuerst gewerkschaftlich organisieren muss und dann erst von der Gewerkschaft die Vertretung seiner Interessen verlangen kann. Der grössere Teil der Lokomotivführer hat der Gründung eines Lokomotivführervereines auch kein Interesse entgegengebracht, da er sich bewusst war, dass eine Verbesserung seiner Lage nur durch eine starke, einheitliche Gewerkschaftsorganisation bewerkstelligt werden kann.

Dieser Ueberzeugung waren auch die Lokomotivführer in Maribor, die es verstanden hatten ihre gewerkschaftliche Organisation auch in der kritischsten Zeit hochzuhalten und dies zu einer Zeit, wo die Organisationen überall zertrümmert wurden, hatten die Mariborer Lokomotivführer ihre Organisation in vollem Umfange aufrechterhalten, da sie den Wert derselben einzuschätzen imstande waren.

Die Mariborer Lokomotivführer waren auch für den Lokomotivführerverein nicht zu haben, da sie genügend organisatorisch geschult sind und wissen, dass mit separatistischen Vereinen nie etwas erreicht werden kann.

Wir haben der Agitation für den Führerverein keine Gegenagitation entgegengesetzt, umsoweniger, da diese Agitation in mehr oder weniger anständiger Form vor sich ging. Da aber in letzter Zeit die anständige Form verlassen wurde und mit der Agitation für den Führerverein auch Verleumdungen gegen unseren Savez und dessen Sekretär Gen. Krekić verbunden waren, so erachten wir es als unsere Pflicht dieses demagogische Vorgehen einzelner Agitatoren schärfstens zu verurteilen. Unter Anderem wird dem Gen. Krekić vorgeworfen, dass er in Bosnien den Eisenbahnerstreik gebrochen habe. Diese unsinnige Verleumdung wurde auf der Konferenz in Zagreb am 5. November 1922 dokumentarisch widerlegt unter Beisein einiger Genossen aus Bosnien, die den Streik mitgemacht haben.

Weiters wird dem Gen. Krekić in die Schuhe geschoben, dass er eine vom Eisenbahnministerium schon bewilligte Aufbesserung für die Lokomotivführer ablehnte mit der Erklärung, dass entweder alle Eisenbahner eine Aufbesserung bekommen sollen oder niemand, also auch nicht die Lokomotivführer. Diese Behauptung ist viel zu lächerlich, um sie erst lange zu widerlegen. Da man nun glaubt, dass die Mariborer Lokomotivführer eher zu haben sein werden für den Führerverein, wenn man ihre Organisation und ihren Sekretär verdächtigt, so sei an dieser Stelle gesagt, dass die Mariborer Lokomotivführer gewohnt sind selbst zu denken und selbst zu urteilen.

Bei der am 6. d. M. stattgefundenen Versammlung der Lokomotivführer in Maribor, welcher auch Gen. Krekić beiwohnte, hat sich auch das vorhergesagte bestätigt, nämlich, dass die Lokomotiv-

führer Maribors reif genug sind das richtige zu treffen. Bei dieser Versammlung wurde folgende Entschliessung angenommen:

Die am 6. Februar in Maribor tagende Versammlung des Lokomotivpersonals verurteilt auf das Entschiedenste das Entstehen des Lokomotivführervereines in Ljubljana, da solche Gründungen zur Spaltung des Personales führen und dadurch eine Schwächung der Gesamtlage des Eisenbahnpersonales, besonders aber des Lokomotivführerpersonales verursacht wird und erklärt, dass die Interessen des Lokomotivpersonales nur in einer einheitlichen Organisation am besten vertreten werden können.

Das ist eine genügend klare Antwort auf die Bemühungen der Proponenten des Lokomotivführervereines um die Lokomotivführer Maribors zum Führerverein zu bekommen. Die Lokomotivführer Maribors lassen sich ihre Organisation nicht zertrümmern, denn sie haben sich dieselbe zu schwer aufgebaut. Und wenn auch versichert wird, dass der Führerverein nicht die Absicht hat die Organisation zu schwächen, so wissen wir es sehr gut, dass es dennoch geschieht. Wozu denn dann die Verdächtigung unserer Organisation und dessen Sekretär?

Weiters sind die Mariborer nicht gar so begeistert für Kanonendonner um die Schreibweise des neuen »Strojvodja« gut zu heissen, der schon jetzt erklärt, wie brav der Führerverein sein wird, wenn die Kanonen wieder donnern sollen. In einer Zeit, wo sich die ganze Welt den Kopf zerbricht um neue Kriege zu verhindern, gibt der Führerverein in Ljubljana eine Erklärung ab für den Fall, dass die Kanonen wieder donnern. Vor diesem Verein muss sich das Eisenbahnministerium wirklich fürchten.

Propagiert wird auch damit, dass zum Führerverein auch alle Heizhaus-Chefs und Ingenieure, sowie die meisten Maschinenmeister beitreten. Nun wir glauben es gerne, dass sich diese Herren des Lokomotivführervereines bedienen, da sie eine eigene Organisation nicht haben, glauben aber auch, dass sich die Lokomotivführer zu gut fühlen sollten um diesen Herren als Steigbügelhalter zu dienen.

Wir haben oft jene Organisation belächelt, in welcher Chef und Arbeiter organisiert waren, da es ja wirklich komisch ist, wenn sich die Vertreter des Kapitals und die des Proletariats in einer Organisation befinden, die vorgibt, das Kapital zu bekämpfen. Nun dürfen wir jene nicht mehr belächeln, wohl aber müssen wir lachen, dass die Lokomotivführer das tun, worüber sie früher gelächelt haben.

Der Eifer, mit welchem die Lokomotivführer Maribors bearbeitet werden dem Führerverein beizutreten, wäre einer besseren Sache würdig.

Warum verlegen sich diese Agitatoren nicht an Orte, wo keine Organisation existiert, anstatt dort wo schon Organisationen sind, um dieselben zu zer schlagen?

Anstatt neue Vereine zu gründen sollten wir lieber unseren ganzen Einfluss dahingehend geltend machen, dass wir endlich einmal das ganze Eisenbahnproletariat in eine einzige Kampforganisation zusammenbringen, damit es uns möglich wird für uns und für unsere notleidenden Familien endlich eine menschenwürdige Lebenshaltung zu erkämpfen. Schon zuviel ist auf diesem Gebiete versäumt worden und deshalb kommen wir nicht vorwärts, weil wir uns in immer kleinere Teile spalten, anstatt uns zusammenzutun und Schulter an Schulter gegen das siebenköpfige, menschenfressende Ungeheuer — genannt Kapital — zu kämpfen.

Verrat an den Eisenbahnern!

Die Interessen der Eisenbahner und des gesamten Proletariates verkaufte den Radikalen, der reaktionärsten grosserbischen Bourgeois-Partei, für eine Parlamentskandidatur, allen Eisenbahnern gutbekannte Phraser Joža Nahtigal, der stets ohne Arbeit in der Südbahn-Werkstätte bedienstet war. Ueber den Menschen, der unserer Organisation soviel geschadet hat, wollen wir noch näheres bringen, heute nur so viel: Nahtigal hatte nicht so viel Ehre in sich, um die Funktion beim »Savez«, welche er unter verschiedenen Vorwänden und Demagogie erwarb, missbrauchend das Vertrauen des Proletariats, welches er stets unaufrichtig auf den Kampf gegen die Bourgeoisie aufforderte, niederzulegen. Die Bourgeoisparteien sind Feinde des Proletariates und seiner Klassenorganisationen. Die se Parteien wollten mit dem Gesetze über den Schutz des Staates die proletarischen Organisationen erwürgen und haben Tausende von Arbeitern in den Kerker gebracht. Zu einer solchen Partei trat jetzt der Phraser Nahtigal bei, der eben wollte, dass ihn das Proletariat zu einem Trog bringen sollte. Doch das klassenbewusste Proletariat schenkte Nahtigal nicht das Vertrauen, dass er die Proletarierinteressen im Parlament vertreten könnte, da er eben mit gemeinen Denunziationen gegen die heimischen Eisenbahner vorgegangen ist und geholfen hat diese über die Grenze zu bringen, einzig mit der Absicht, dass er mit Phrasen und Demagogie in den Vordergrund der Eisenbahnerbewegung gekommen ist! — Eisenbahner, Proletarier seid froh, dass die Verräter des Proletariates entlarvt sind, den gerichtet sind sie schon heute!

Tagesnachrichten u. Zuschriften.

Unseren Lesern! Die heutige Nummer des »Železničar« ist infolge der Ueberstellung der Setzmaschinen verspätet erschienen.

Die nicht abgebaut werden. Aus Anlass des Beamtenabbaues in Oestereich brachte Abgeordnete Gen. Witternigg eine interessante Rede im Nationalrate, der wir folgendes entnehmen: Hundert tausend Arbeiter und Beamte sollen in kürzester Zeit abgebaut werden, aber kein einziger der katholischen Geistlichen, die vom Staate ausbezahlt werden. In Wien allein gibt es 6 Bischöfe und 9279 Mitglieder der Geistlichkeit, Mönche Nonnen. In der Republik Oestereich ohne Burgenland gibt es 15 Kanonikate, 12 Kreisdekante, 218 Dekante, 3307 Pfarreien mit 7265 Klerikern, 219 Klöster und Stifte mit 5689 Mönchen und 885 Frauenklöster mit 17.296 Nonnen. Das ergibt zusammen 30.250 Mitglieder des Klerus, die zum grösstenteil vom Staate ausgehalten werden, aber von denen kein einziger abgebaut werden soll. Diese »Unentbehrlichen« kosten dem Staate jährlich 39 Milliarden Kronen. Dafür wird aber auf den Eisenbahnen tüchtig abgebaut, weil der Staat sparen muss. Natürlich wird dort gespart, wo es nichts zu ersparen gibt. — Ganz so wie bei uns.

Würden die Menschen nüchtern und klar den ganzen Druck des Elends empfinden, sie würden diese Zustände keinen Augenblick länger aushalten. Durch die Alkoholisierung der Masse hört das Elend auf, ein revolutionärer Faktor zu sein — ein Grund mehr für uns, den Alkoholismus zu bekämpfen.

Gen. Dr. Fröhlich auf dem sozialdem. Gesamtparteitag in Wien.

Izdajatelj: Savez železničara Jugoslavije. — Odgovorni urednik: Smasek Franc. — Tisk Ljudske tiskarne d. d. v Mariboru.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Poštni ček. račun št. 10.532.
Brzoi. nasl. »Kodes« Ljubljana.

HRANILNI ODDELEK

naznanja, da je s 1. novembrom 1922 zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na . . . 6%

za vloge proti polletni odpovedi na 7%

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše žadruge!

Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico.